

Carte de vise

Antologie și prefață de
Ion Bogdan Lefter

Postfață de
Gheorghe Grigurcu

**LEONID
DIMOV**

Cuprins

Prefață (<i>Ion Bogdan Lefter</i>)	5
--	---

Versuri (1966)

Uluire23
Veghe23
Pescuit.24
Lumească24
Clipă25
Fugă25
Cină cu Marina.26
Suprarealism?27
Elegie27
Ateism.28
Căruțul de pe Neptun29
Desfășurări30
Destin cu lup32
Destin cu baobab.33
Destin cu pești33
Destin cu cioburi.34
Destin cu paseri35
Destin cu fluturi36
Destin cu crabi37
Destin cu balanță38
Destin cu bile.39

7 POEME (1968)

În munți43
Istoria lui Claus și a giganticei spălătorese55
Turn Babel62
Vedeniile regelui Pepin84
Mistrețul și pacea eternă87
A.B.C.	108

Carte de vise (1969)

Vis autobiografic	125
Vis cu institutoare	126
Vis de mahala	126
Vis sezonier	127
Vis cu deviscerații	129
Vis amalgamat	131
Vis cu periplu.	133
Vis matinal cu haltă	135
Vis cu berbece	136
Vis cu bufon	137
Vis cu mire	138
Vis cu licorn	140
Vis cu spovedanie	141
Vis cu vecerne	143
Vis cu nuntă	144
7 PROZE	146
LA CAPĂTUL SOMNULUI	165
Poeme de veghe	185
REALITATE	186
Decompoziții	194

Eleusis (1970)

[Tremurăm de tristețea unui imens Dumnezeu rozalb...].	199
[Aveam vreo câțiva ani și mă țineai de mână...].	200
[Era, departe, soarele pe jumătate apus...].	202
[Purtau o fericire flocoșii fulgi de nea...].	204
[Mușcam, pe strada noastră, din pere pergamute...].	205
[O, potecile spre trunchiuri de con...].	207
[Călătoresc, sumbru, pe-acoperișe...].	207
[Letargic ev aleluit alene...].	208
[În noaptea decolorată și pustie...].	209
[Băieți, s-a ciobit zmalțul pământiu și virginal...].	209
[În bătaia soarelui cu mătăsurii vagi...].	211
[Mână barca mai pe sub portice...].	214
[În pumnii de fum, aruncați dimineața...].	217
[Suntem cu toții niște negri cai...].	218

Deschideri (1972)

Deschidere	223
Stăpânire	223
Rîde Euridice	224
Mit	225
Desprindere	226
Bun-rămas	226
Fugă	227
Așteptare	228
Căprioarele de porțelan	229
Încă o dată	230
Scientistă	230

Stanțe pentru un doctor blând	231
Regret	232
Barza	232
Decor	233

**Amintiri
(1973)**

III	237
VI	238
XIX	239
XXI	240
XXV	240
XXVIII	241
XXIX	242
XXX	243
XXXI	244
XXXIII	245

**A.B.C.
(1973)**

Poemul întristărilor	249
Impas	253
Cumpărături	255
Într-un chihlimbar	256
Închinare	258
La cinematograful	258
Psihologie	261
Povestea acarului și a miraculoasei călătoare	263
Epilog	271

Sfârșit de iarnă (Pastel)	271
-------------------------------------	-----

**La capăt
(1974)**

Îndemn	275
Relicvar	275
Cules	276
La jumătatea drumului	277
Vreme pierdută	280
Crisp	281
Biruință	281
Antimetafizică	282
În voia valurilor	283
Encore	284
Rotunjimi	284
Vis mărunț	285
Senectute	286
Pasăre	287
Jale	287
Dialog	287

**Dialectica vârstelor
(1977)**

Caleidoscop	293
Romanț	299
Baia sau O eternitate iterativă	306
Vitraliu	312
Puncte cardinale	315
O dimineață în curte	318
Memoria acrobatului	328

Socolă	335
<i>Mantis religiosa</i>	335
Ateism	336
Isopetă	337
Trecere	338
Îndârjire	338
Deznădejde?	339
T	340
Compoziție	340
Filozofică	341
O masă	342
Basm	343
Fericire	345
Intersecție	345
Angajată	346
Poemul esențelor	347
Palolo	348
Cântec bahic	349
Sisifică	350
Culori	351
Întru Socrate	352
Instantaneu	353
Inadvertență	354
Pe scurt	354
Brigadierească	355
Proiecții	356
Obiect suprarrealist	357

Dilema	363
Basorelieful	366
Schiorul	371
Mosorul	376
Bomboana	380
Cutia	389
Punguța	394
Lanterna	399
Liftul	406
Mesajul	411
Pasărea	415
Automobilul	421
Examenu	427
Linia moartă	431

Din periodice

Pasărea de argint (povestire)	437
Feeria lui Leonid Dimov (<i>Gheorghe Grigurcu</i>)	449

Uluire

A voit în ape să nu pice
Pasărea lovită de alice
Și-a zburat peste mărimi campestre
Până-n pragul camerei de zestre
Unde-au pus-o degete ușoare
Sus, pe perinile de ninsoare...

Noaptea, la opaițe murise
Pasărea. Au curs dintr-însa vise
Ce-n odaia cu blidar și glastră
Le-a privit tot satul la fereastră.

Veghe

Lăsați aici balerca fără toartă
Din gol, privirea să-mi înfig în artă.
Și, când de smalțu-i orb voi obosi,
Să-i beau poșirca din afuzali.
Lăsați și iataganul lângă mine
Să-mi fie-aproape, negura când vine,
Plecați acum, vedeți-vă de treabă,
Rămân aici de pază, la tarabă,
Vântoasa, visele să nu le fure
Ce le-ați adus în străchini din pădure.
Opaițul l-aprindeți, să-mi privesc
Cum șade umbra-n jilț împărătesc
Și mă lăsați așa printre ulcioare
Să simt în unghii liniștea cum moare.

Târg văruiț, cu livezi în vâlcea,
Am plutit iarăși deasupra ta.
Era dimineață. Spre cetățui
Urca de pe șlepuri fum albăstrui,
Arii adunau de lumină mată
Solzii Dunării iviți dintr-odată.

Am cules tulipe prin curți, și văzdoage,
Am privit cum dorm eleve-n iatace,
Cu pulpe plâpânde de chihlimbare,
Am intrat în cămări, în hambare,
Din pod în pod, din casă-n casă,
Până la ultima ușă rămasă;
Eram, când i-am împins ivărul, gol,
Pe umeri cu undițe și prostovol.
Coborât-am râpa printre răzoare
La apa cu lintiță zâmbitoare...

Acum adunăm într-o neagră bască
Mrene trandafirii care cască.

Lumească

Nu suntem singuri. Cirezile norilor fată.
Ne privesc sărbători din podeaua spălată.
Ne pândesc fluturând peste umărul stâng
Năframe cusute din margini de crâng.
Sunt și alte priveliști în ochiuri de geam
Cu legea lui Gauss, cu măgarul lui Valaam,
Cu stive de scânduri lămâind în soare

Și mașini de cauciuc și unsoare.
Să plecăm mai devreme la bălciul de oale
Cu saltimbanci dansând geamparale.
Veniți! Ne vom da, ne vom da
În scrânciob peste nopți de бага
Și vom merge, la ziuă, cu toții acasă,
Ulcioare ducând și tigăi pentru masă.

Clipă

Ploua alături lângă toate-acele
Butoaie și velințe și mărgele

Ploua cu stropi numerotați în oală
Să nu se piardă unul din greșeală

Eram în stropi, multiplicați, și noi
Privind din ușile de scânduri, goi

Și când n-a mai plouat au stat acele
Panere și sipeturi și mărgele.

Fugă

În cetății de piatră cu cer de cărbune
Fluieră grilajele sub mai multe lune
Te-am strâns în palmă și te-am făcut mică
Fierbinte-n căușul cu țară peltică
Să-ți răsucești coapsele prin visuri arse
Gâdilând burice de degete-ntoarse
Simt cum râzi în pumn ocrotită

Și linia vieții o șerpui grăbită
Ai scos călcăie din cuibul de piele
Să le-nțepe gerul de după zăbrele
Când alerg, uriaș, prin cetăți streine
Ducându-te, pasăre-n pumn, pe tine.

Cină cu Marina

Lasă-mă cerule să râd pe spate:
Mi-au gâdilat inima frunzișe vărsate.
Livadă rece, ninsori ce scuturi
Nu mă lăsa să dorm somn cu fluturi.
Ceară ce picuri de sus, din pădure,
Sparge-te, gală, de degete dure
Ca seara să bată-n cetate la poartă
Cu sumbri soldați desenați ca pe hartă.
Să tremure verzi jumătăți de văpaie
Aprinse nostalgic în ochi de tramvaie
Și zgomot de țurțuri să cadă pe stradă
Rotind amintiri de Crăciun cu zăpadă.
Oprește-te. Uite, e ușa deschisă,
Ne cheamă lucarne prin conuri de tisă,
La creștete, masa imensă așteaptă,
Cu câte-un tacâm sub lumina coaptă:
Prelung, să tăiem pagurii aduși
Din Africi, de cafri în frac și mănuși,
Meduzele roze gătite cu cimbru
Cu fructe de mare pe spată de zimbru,
În sos ecumenic, anguile cu tic,
Calmari îngropați, violet, în aspici
Și alte, din marea Japoniei, feluri
Cu turme de sepii gonind în cerneluri.

Lumina o scade la pragul ei verde
Și-nfuge cuțitul adânc în lacherde.

Suprarealism?

Gândul adunat la poale
Din senin, s-a desfăcut.
Guliveri de cârpă moale
Dorm zâmbind în Liliput.

Elegie

„In seinen Armen das Kind war tot“
Goethe

Credea că strigând în întinderi enorme
Va strivi tristeți circulând în forme.
Și-atunci a pătruns pe scenă, stângaci,
Presărând în dans jucării din saci,
Și-avea pentru ultimul rând ce-l privea
Un fel de fiu într-o besactea.

Plângând de tăcerea celor de jos,
Din vata cu dinți de lumină l-a scos
Cu toții băteau din pâlmi, în picioare:
— Ridică-l mai sus – striga fiecare.

Doar mașiniștii vedeau din culise
Că-n brațele sale copilul murise.

Nu vă cunosc dar veniți mai aproape,
 Mi-e teamă de podelele cu trape,
 Așa, agăța-mă-voi totuși de voi
 Obraze vinete cu praz și trifoi.
 Simt doctorii la rădăcina minții,
 Văd elevii cum stau ca sfinții
 Și-s gata să plece-n tunel suitor
 Spre marele naos cu strane și cor,
 Râzând din picturi de antihriști duioshi
 Cu potir albastru și ciucuri roși,
 E-acolo un sfert de mâner cu șurub
 Și-o rană lucioasă în formă de cub.
 Atât de puțin le cunosc că tresar
 Și tremur de teamă gândindu-mă doar
 Că-n palmă juca-le-voi: rană și cub
 Atât de ușor răsucit în șurub.
 Iar ele vor râde de mine arzând
 Dintotdeauna înfipite în gând,
 Obiecte pudrate cu rost întors,
 Aceleași, la Dunăre și Helsingfors,
 Din colț, luminând când nici nu te-aștepți,
 Oștiri înlemnite-n poziții de drepți,
 La ziduri de mari catedrale pustii
 Cu cârpe de Dumnezei pe năsălii
 Cu răget uscat în vesele turlle
 Cu foce ciudat începând să urlle
 Și iarăși tunel, dar de data asta
 În care m-așteaptă nepoții, nevasta,
 Toți într-o luntre mânată lin
 Prin cârduri de cegă, prin bancuri de lin,

Și alți, colorați, păianjeni și fluturi,
 Imense reptile de mare cu scuturi
 Zăcând la fund sub ghirlande de becuri
 Și vase de smoală trăgând la edecuri.

Căruțul de pe Neptun

Tavanul cărciumii se lasă tot mai jos:
 Ieși-voi iar în drumul nămolos,
 Ca-n miez de noapte, fix, către lumini
 S-apuc, cu caravana de asini.
 Sunt pe Neptun, planeta fără om,
 Am sticle-n buzunarul drept, cu rom.
 Strivesc în palmă noapte dureroasă
 Și uit mereu fereștile de-acasă.
 Înot adânc sub pajera trimisă
 Din lumile cu parc și fără clisă,
 Îmi las genunchii într-un smârc și iar
 Pornesc, în cioturi, către n-am habar,
 Rămân în mâini, în dinți să mă târăsc,
 Scrutez în smoală goală și zăresc
 Pierdut, departe, stacojiu și mic,
 De cineva în astrul cu nimic,
 Căruțul meu de lemn cât o ulcică,
 Prin ierburi tras în dimineți, cu frică,
 Vopsit în cinci culori mângâietoare
 Și roțile cu scrâșnet fiecare.
 Știu, l-am adus odată de la țară
 Legat de funde mari, în primăvară,
 E tot vergeaua lui cu panarici
 Păstrați pentru, din nou, când vom fi mici,

Obada cu mărgică violetă
Și frunze verzi pictate pe banchetă.
L-am prins din nou și-l joc, și-l cresc
Să fie car cu coviltir crăiesc
Cu dog uriaș, de lanț mergând sub el,
Și-mpleticit în labe, alb cățel,
Pentru o clipă dat la dog să-l lingă,
Cu lampă alburită, cu tilingă
Și-n fund, peste tărhaturi și ruine
Din zâmbete și fildeș trist, cu tine.

Desfășurări

Tact obosit în juru-mi bate
Uzina de baloane mate.
Ce-a mai rămas din surdul gând
Ouat în toamne roșii, când
La geamuri se ivesc din ape
Răsfrângerii de cuire șchioape?

Un sâmbur alb, o piramidă
Din muchii ce-o să se deschidă
Mult dac-o plimb în palma goală
Să-și dea țesutul la iveală.
Atunci în dinți o vei pocni
Pe șapte urme de felii
Și stoluri vei simți, agile,
De sturzi de aur în papile.
Urmează-le spre tropic, unde
Te-așteaptă pălării rotunde
De mânățarci c-un singur punct

Și vise de tapir defunct.
Acolo zace-n bivuac
Prietenos, albastrul rac
Ce te-a urmat atunci, docil,
Cu caravana-n sus, pe Nil.
Tam-tam cumplit auzi devale
Cum crește gol, din catedrale,
Orașele vrăjmașe-adună
În jurul tău clădiri sub lună.
Mai mic ostrovul ți se face
Cu colibri și pitpalace,
Târcoale-ți dau, ca de mătasă
Feline negre, cât o casă.
Și pier rânjind din loc în loc
Strămoși ori monștri, la noroc.
Nu pregeta, cu arme plane
Ochește trist, printre liane
Și-ntreaga junglă dacă zboară
Grosimea-i verde, o doboară.
Vor coborî atunci în roată
Pe foaia ta imaculată
Mistreți cu râțul desfăcut
Grămezi de crocodili în rut
Albi vânători de tigri roz
Cobre făcute golomoz
Bucăți de bufnițe regale
Străvechi șopârle vespérale
Cozi de păun și cozi de câine
Fructe din arborii de pâine
Ciorchini de papagali vorbind
Cornuri de viperi de pe grind
Lumini din iris de pisici